

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ความเจริญก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องเรียนรู้และปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ ซึ่งเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการเพิ่มพูนความรู้ให้กับมนุษย์ก็คือ การศึกษา ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งในชีวิตมนุษย์อีกปัจจัยหนึ่ง คนที่ไม่พัฒนาตนเอง จะตกอยู่ในวงจรของความเป็นคนไร้ประสิทธิภาพ จะถูกมองเป็นคนค้อยคุณค่า สูญเสียสิทธิขั้นพื้นฐานที่มนุษย์พึงมี หากสังคมใดขาดหรือประชาชนได้รับการศึกษาค่ำ สังคมนั้นจะประสบกับความยากจน ขาดความรู้ ความสามารถที่จะพัฒนาตนเองและสังคมไปสู่ภาวะที่ดีกว่า ขาดคุณภาพที่ดีของชีวิต ขาดความสามารถในการแก้ปัญหาและพัฒนาปัจจัยหลักที่จะสร้างความเป็นปึกแผ่นของสังคมนั้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 4)

ครูเป็นวิชาชีพที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ ในการปฏิบัติงาน จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาวิชาชีพครูให้มีมาตรฐานสูงและเป็นที่ยอมรับของสังคม ขณะเดียวกันก็ต้องก้าวทันกระแสการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการเทคโนโลยี ค่านิยม และวัฒนธรรมทางสังคม ดังนั้นการปฏิบัติงานในชั้นเรียนของครูจึงไม่ใช่สูตรสำเร็จที่หยุดนิ่งตายตัวแต่ต้องมีการเคลื่อนไหว ปรับเปลี่ยนและพัฒนาอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้โรงเรียนและห้องเรียนเป็นเป้าหมายที่ดีที่สุดในการผลิตทรัพยากรบุคคลออกสู่สังคม บทบาทของครูยังเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสติปัญญา และความสามารถที่หลากหลายของเด็กแต่ละคน ดังนั้นครูจึงต้องอาศัยความรู้เฉพาะด้าน มีการเตรียมการ และวางแผนที่ดีในการสอนและดำเนินการ อย่างเป็นกระบวนการครบวงจร นอกจากนี้ครูยังต้องศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และคิดค้นวิธีสอน สื่อนวัตกรรม ตลอดจนเครื่องมือใหม่ๆ มาช่วยในการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ และสนองตอบต่อผู้เรียนแต่ละคน (ประวิต เอราวรรณ์. 2542 : 1)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 24 และมาตรา 30 กำหนดไว้ว่า ให้สถานศึกษาและหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้องส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และ
 อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัย
 เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อ
 การเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ และในมาตรา 30 ยังกล่าวต่อไปอีกว่า
 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอน
 สามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (สำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 13) นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 แห่งชาติ กำหนดให้มีโครงการครูแห่งชาติขึ้นเพื่อมุ่งยกย่องครูดีครูเด่นที่มีผลงานดีเด่นและ
 สนับสนุนให้ดำเนิน โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โครงการวิจัยและพัฒนาครู
 เครือข่าย โครงการวิจัยและพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมครู ยกย่องให้รางวัลครูแห่งชาติ
 ระดับ 1-3 และสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการทำวิจัยเฉลี่ยประมาณ 220,000 บาท/คน/ปี (สำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 15)

การทำวิจัยในชั้นเรียน ครูรู้ดีว่าเป็นเรื่องยาก ครูไม่สามารถทำได้ แต่โดยสภาพ
 ความเป็นจริงการวิจัยโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การวิจัยในชั้นเรียน (Classroom action research) ไม่ใช่
 สิ่งที่แยกไปจากบทบาทหน้าที่ของครูที่ปฏิบัติการสอนอยู่ ครูเองเป็นบุคคลที่ต้องทำการวิจัย
 ในชั้นเรียนอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากในการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยก็คือ ครูผู้สอน การวิจัยในชั้นเรียน
 จะเริ่มต้นด้วยการปฏิบัติงาน การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์สภาพการณ์ที่ผู้วิจัยประสบอยู่
 จากนั้นทำการศึกษาคำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการหรือเครื่องมือต่าง ๆ สำหรับผล
 ที่ได้คือการปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ การที่ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนจึงถือได้ว่าเป็น
 เป็นการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ เพราะการวิจัยในชั้นเรียนนั้น มีจุดประสงค์สำคัญเพื่อ
 ปรับปรุงสภาพการปฏิบัติงานของผู้วิจัย ดังนั้น ครูผู้สอนควร ได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้
 ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนซึ่งจะส่งผลให้ครูได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ สามารถ
 จะแก้ปัญหาที่มีผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ ด้วยกระบวนการวิทยาศาสตร์
 เพราะครูนั้นเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับผู้เรียน จึงจำเป็นต้องรู้และเข้าใจสภาพการจัดการ
 เรียนที่แท้จริง (กรมวิชาการ, 2545 : 2-3)

การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยที่มุ่งแก้ปัญหาที่เป็นปัญหาที่เกิดจากการจัดกิจกรรม
 การเรียนรู้ในชั้นเรียนเป็นครั้งๆ ไป เป็นการวิจัยปัญหาของเด็กในชั้นเรียนของตนเองเพื่อ
 แก้ปัญหาการเรียนการสอนเฉพาะชั้น และเชื่อมั่นได้ว่า การวิจัยจะเป็นสิ่งสำคัญที่จะก่อให้เกิด
 การเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติการสอนของครูผู้สอนในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

(บัญชา อึ้งสกุล. 2544 : 61) การวิจัยในชั้นเรียนจึงเป็นงานที่ท้าทายความสามารถของครูผู้สอน ดังนั้นครูบางคนที่ยังมีกระบวนการเรียนการสอน ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนก็ยอมมียู่เช่นเดียวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน จึงเริ่มมาจากการคิดถึงปัญหาของครูผู้สอนแล้วเตรียมไปสู่การปฏิบัติสรุปผล และรายงานผลการวิจัยตามลำดับ อย่างไรก็ตามการทำวิจัยในชั้นเรียนจะสำเร็จได้ย่อมต้องอาศัยประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนจึงต้องมีวิสัยทัศน์และสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปสู่ทีมงานด้วยการร่วมคิดร่วมทำและภาคภูมิใจในความสำเร็จ อีกทั้งการเปิดใจกว้างรับรู้ความจริง และการเข้าใจตนเองของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จะช่วยให้การทำวิจัยในชั้นเรียนประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ (อนงค์พร สถิตย์ภาคีกุล. 2544 : 63) ประกอบกับการวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนการดำเนินงานรวม 5 ขั้นตอน คือ การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา การกำหนดวิธีการแก้ปัญหา การพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรม การนำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้ และการสรุปผล นับว่าเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นโดยตรง (กรมวิชาการ. 2545 : 5) การวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างจากการวิจัยทั่วไปตรงที่ การวิจัยในชั้นเรียนต้องลงมืออย่างรวดเร็ว ฉับพลันทันทีและดำเนินการควบคู่ไปกับการเรียนการสอนตามปกติ ไม่แยกออกมาทำวิจัยต่างหากเหมือนกับการวิจัยของนักวิชาการ และเมื่อครูจะลงมือแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนก็ไม่ต้องกังวลในเรื่องอาศัยประสบการณ์ของครูในการเก็บข้อมูลด้วยการสังเกต การบันทึกเป็นหลัก ด้วยเหตุผลของธรรมชาติในการทำวิจัยนั้นมีพิสัย (Range) ตั้งแต่การทำวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งไม่ต้องใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล หรือมีการใช้สถิติบ้างเล็กน้อย จนถึงการวิจัยเชิงปริมาณที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างซับซ้อนยุ่งยาก ผลงานวิจัยไม่จำเป็นต้องอยู่ในสเกล (Scale) ใดๆ จะไม่ใช่ค่าสถิติเลยก็ได้ ขึ้นอยู่กับความถนัดและความสนใจของแต่ละคน (พิชัย ญาณศิริ. 2545 : 32-33)

สรุปได้ว่า ปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาจากตัวผู้วิจัยเองที่ขาดความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานทางการวิจัย ไม่มีเวลาในการทำวิจัย ปัญหาเรื่องงบประมาณในการทำวิจัย รวมทั้งขาดอุปกรณ์ที่สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการทำวิจัย ขาดการสนับสนุนส่งเสริมจากผู้บริหารและไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ร่วมงาน ขาดแหล่งความรู้ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูผู้วิจัยอาจใช้วิธีการง่ายๆ ไม่เน้นตามหลักการวิจัยที่เป็นทางวิชาการมากเกินไป การวิจัยในชั้นเรียนก็จะเป็นเรื่องง่าย และครูผู้สอนสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงปัญหาในเรื่องต่างๆ ซึ่งครูยังได้พัฒนา

การเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน ในการทำวิจัยในชั้นเรียนนั้นครูมุ่งแสวงหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และปัญหาการวิจัยเกิดจากสภาพที่เป็นจริงในขณะนั้น ครูไม่สามารถใช้วิธีการเดิมๆ แก้ปัญหาได้ จำเป็นต้องค้นคว้าหาวิธีการใหม่ๆ กระบวนการวิจัยต้องเป็นไปอย่างง่าย ซึ่งประกอบไปด้วยขั้นตอนการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน การวางแผนการวิจัย การแสวงหาวิธีการหรือนวัตกรรม นำวิธีการไปใช้ สรุปและประเมินผล

กลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีโรงเรียนในสังกัด 20 โรงเรียน มีหน้าที่จัดการศึกษาและช่วยเหลือกันเพื่อให้การพัฒนาระบบการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงสุดร่วมกัน โดยกลยุทธ์สำคัญที่นำมาใช้ในกระบวนการบริหารก็คือ การวิจัยในชั้นเรียนของครูควบคู่ไประหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแต่ละรายวิชา กลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ได้จัดทำโครงการอบรมครูเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2548 โดยให้ ครูแกนนำสถานศึกษาละ 2 คน ได้ผ่านการอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำไปขยายผลแก่ครูอื่นในสถานศึกษา แต่จากการดำเนินงานพบอุปสรรคเกิดขึ้นค่อนข้างมาก เพราะครูมีชั่วโมงการสอนและงานพิเศษค่อนข้างมาก ขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยเพราะส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ขาดคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ขาดบุคลากรที่มีความชำนาญการด้านการวิจัย และไม่มีแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจนในระดับสถานศึกษา ตลอดจนพบความแตกต่างระหว่างครูผู้สอนที่ครูส่วนหนึ่งได้จบในระดับบัณฑิตศึกษาและผ่านหลักสูตรอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียนทุกคนจึงมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยค่อนข้างดี ส่วนครูผู้สอนอีกส่วนหนึ่งขาดประสบการณ์ในการทำวิจัย ซึ่งน่าจะส่งผลต่อการทำการวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกัน ตลอดจนมีปัจจัยเกื้อหนุนในการทำวิจัยในชั้นเรียนต่างกันระหว่างสถานศึกษาแต่ละขนาด กล่าวคือสถานศึกษาขนาดใหญ่จะมีศักยภาพมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง ทั้งจำนวนบุคลากร งบประมาณ และอาคารสถานที่ รวมทั้งมีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน และครอบคลุมภาระงานสำหรับการวางแผนพัฒนาอย่างเป็นระบบ ประกอบกับเป็นช่วงรอยต่อการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร การปรับเปลี่ยนระบบการบริหารมาเป็นแบบนิติบุคคล ทำให้สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่ซึ่งมีพื้นที่หรือทรัพย์สินเพื่อหารายได้ของตนเองและนำมาพัฒนางานวิจัยมากกว่า แต่อุปสรรคของสถานศึกษาขนาดใหญ่ตั้งอยู่ในตัวอำเภอหรือชุมชนเมืองที่มีแหล่งมั่วสุมที่ตั้งอยู่รอบ ๆ สถานศึกษาค่อนข้างมาก และจำนวนนักเรียนต่อครูค่อนข้างมาก

ครูจึงต้องติดตามดูแลนักเรียนเกี่ยวกับความประพฤติและต้องดูแลนักเรียนประจำชั้นอย่างใกล้ชิด ทำให้เกิดปัญหาครูไม่มีเวลาที่จะทำการวิจัยในชั้นเรียน (กลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15. 2548 : 15)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นอย่างยิ่ง จึงมีความสนใจจะศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูใน โรงเรียนกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เพื่อนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของครู โรงเรียนในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นดี คนเก่ง อยู่ดี มีความสุข และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สังคมต้องการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

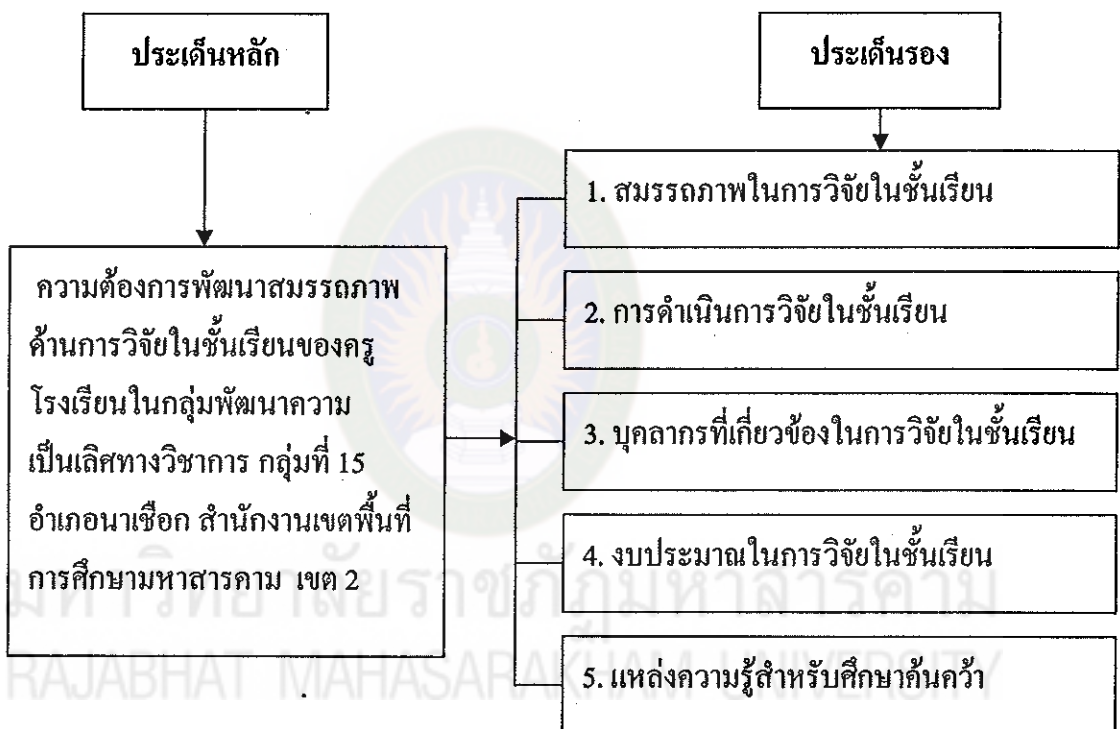
1. เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่มีสถานภาพ ขนาดของ โรงเรียน และประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียนที่ต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาสมรรถภาพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

สมมติฐานของการวิจัย

ครูกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่มีสถานภาพ ขนาด และประสบการณ์ต่างกัน มีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 สรุปลดงแผนภูมิที่ 1 และแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
1. สถานภาพ 1.1 ผู้บริหาร 1.2 ครูผู้สอน 2. ขนาดโรงเรียน 2.1 ขนาดเล็ก 2.2 ขนาดกลาง 2.3 ขนาดใหญ่ 3. ประสบการณ์การทำวิจัย 3.1 เคยทำวิจัย 3.2 ไม่เคยทำวิจัย	(ความต้องการพัฒนาสมรรถภาพ ด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครู) 1. สมรรถภาพในการวิจัยในชั้นเรียน 2. การดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน 3. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ในชั้นเรียน 4. งบประมาณในการวิจัยในชั้นเรียน 5. แหล่งความรู้สำหรับศึกษาค้นคว้า

แผนภูมิที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามในการทำวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 254 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 20 คน และครูจำนวน 234 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม คือ ครูในโรงเรียนกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 165 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 20 คน และครู จำนวน 145 คน ที่กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 187) ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากการสัมมนาการวิจัยในชั้นเรียน คือ ครูผู้รับผิดชอบ
การพัฒนาการวิจัยในโรงเรียนในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 20 คน ที่เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. ตัวแปรในการวิจัย คือ

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 สถานภาพ ประกอบด้วย

1) ผู้บริหาร

2) ครูผู้สอน

3.1.2 ขนาดโรงเรียน ประกอบด้วย

1) ขนาดเล็ก

2) ขนาดกลาง

3) ขนาดใหญ่

3.1.3 ประสบการณ์การทำวิจัย จำแนกเป็น

1) เคยทำวิจัย

2) ไม่เคยทำวิจัย

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน
ของครูใน 5 ด้าน คือ

3.2.1 สมรรถภาพในการวิจัยในชั้นเรียน

3.2.2 การดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน

3.2.3 บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน

3.2.4 งบประมาณในการวิจัยในชั้นเรียน

3.2.5 แหล่งความรู้สำหรับศึกษาค้นคว้า

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การแสวงหาความรู้หรือวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมา
ประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียน ด้วยการแสวงหาความจริง
โดยใช้วิธีการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการหรือหลักการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อแก้ปัญหาและ
พัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนของครูผู้สอน

2. สมรรถภาพในการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง คุณลักษณะของครูหรือพฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึง ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ เจตคติ ทักษะ ในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้งในด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน ด้านงบประมาณ ในการวิจัยในชั้นเรียน และด้านแหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าในการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

3. ความต้องการในการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ระดับความต้องการพัฒนาสมรรถภาพในการวิจัยในชั้นเรียน ของครูผู้สอนใน โรงเรียนกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย

3.1 ด้านสมรรถภาพในการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ความต้องการของครูที่จะพัฒนาสมรรถภาพด้านการวิจัยในชั้นเรียน เกี่ยวกับความรู้การทำวิจัยในชั้นเรียน การตั้งปัญหาไปสู่การวิจัย การวิเคราะห์ปัญหาเพื่อทำวิจัยในชั้นเรียน การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ความรู้เกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ทักษะในการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน

3.2 ด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ความต้องการของครูที่จะพัฒนาสมรรถภาพด้านการวิจัยในชั้นเรียน ในการวางแผนการวิจัย การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง การออกแบบการวิจัย การสร้างเครื่องมือวิจัย การหาคุณภาพเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนรายงานการวิจัย การดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนอย่างกว้างขวาง การนำผลการวิจัยในชั้นเรียน ไปพัฒนาการเรียนการสอน และการเผยแพร่ผลงานวิจัยในชั้นเรียน ให้เป็นประโยชน์แก่เพื่อนร่วมวิชาชีพ

3.3 ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านการวิจัยในชั้นเรียน ในการต้องการ ได้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือเพื่อนครูในการให้คำปรึกษาในการทำวิจัยในชั้นเรียน มีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา ผู้บริหารจัดการงบประมาณ และแหล่งเงินทุนสนับสนุน ผู้บริหารสนับสนุนอุปกรณสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้บริหารสนับสนุนด้านเอกสาร วารสารที่เกี่ยวกับการวิจัย ผู้บริหารตั้งคณะกรรมการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน การให้ความช่วยเหลือด้านสุขภาพ การได้รับความช่วยเหลือจากครอบครัว และการให้ความช่วยเหลือด้านความขัดแย้งภายในโรงเรียน

3.4 ด้านงบประมาณในการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ความต้องการพัฒนาสมรรถภาพของครูด้านการวิจัยใน การจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน

โรงเรียนจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง การลดการใช้งบประมาณส่วนตัว และการได้รับงบประมาณสนับสนุนจากแหล่งอื่น

3.5 ด้านแหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าในการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครู ในการได้รับการช่วยเหลือจาก โรงเรียนจัดหาวัสดุ ตำรา เอกสาร วารสาร งานวิจัยใหม่ ๆ และทันสมัยไว้บริการ มีศูนย์สารสนเทศระดับกลุ่มโรงเรียน มีแหล่งค้นคว้าทางวิชาการและผลงานวิจัยในชั้นเรียน มีการจัดหาเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพียงพอ ร่วมกับมหาวิทยาลัยหรือเอกชนให้การสนับสนุนแหล่งค้นคว้า โรงเรียนจัดบรรยากาศและสิ่งแวดลอมให้เอื้อต่อการทำวิจัย โรงเรียนมีการจัดตั้งศูนย์พัฒนางานวิจัยระดับสถานศึกษา จัดให้มีการอบรมสัมมนา และมีการศึกษาดูงานเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน

4. โรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

5. ครู หมายถึง ข้าราชการครูที่ได้รับบรรจุและแต่งตั้งจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายบริหารและงานการสอนในโรงเรียนกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

6. สถานภาพครู หมายถึง ตำแหน่งหรือหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายในโรงเรียนกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกเป็น 2 สถานภาพ ได้แก่

6.1 ผู้บริหาร หมายถึง ข้าราชการครูที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารในโรงเรียนกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

6.2 ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูที่ทำหน้าที่เป็นผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

7. ขนาดโรงเรียน หมายถึง การแบ่งขนาดโรงเรียนตามกฎกระทรวงที่จำแนกตามจำนวนนักเรียน จำแนกเป็น 3 ขนาด ได้แก่

- 7.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน
- 7.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 12- 300 คน
- 7.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนเกินกว่า 30 คน ขึ้นไป

8. ประสิทธิภาพในการทำวิจัย หมายถึง ผลงานที่เลขทำเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกเป็น

8.1 เคยทำการวิจัย หมายถึง ครูที่มีประสิทธิภาพในการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน งานวิจัยเพื่อเสนอผลงานทางวิชาการ หรืองานวิจัยในระดับบัณฑิต

8.2 ไม่เคยทำการวิจัย หมายถึง ครูที่ไม่มีประสิทธิภาพในการทำวิจัยในชั้นเรียนหรือไม่เคยทำงานวิจัยเพื่อเสนอผลงานทางวิชาการ หรือไม่เคยทำวิจัยในระดับบัณฑิต

9. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 หมายถึง เขตพื้นที่การศึกษาตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกำหนดเขตพื้นที่การศึกษา ลงวันที่ 7 กรกฎาคม 2546 ประกอบด้วยอำเภวาปีปทุม อำเภอบรบือ อำเภอนาเชือก อำเภอนาดูน อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย และอำเภอยางสีสุราช มีที่ตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 อยู่ที่อำเภวาปีปทุม

10. โรงเรียนในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 หมายถึง โรงเรียนที่อยู่ในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 จำนวน 20 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านห้วยหลาว โรงเรียนอนุบาลนาเชือกมหามงคล โรงเรียนบ้านหนองแดง โรงเรียนชุมชนบ้านหนองเตา โรงเรียนบ้านป่าแดง โรงเรียนบ้านกุดน้ำใส โรงเรียนบ้านเขวไร่ (ครุณวิทยา) โรงเรียนบ้านหนองแซง โรงเรียนบ้านอิโต้ โรงเรียนบ้านหนองเม็ก โรงเรียนบ้านหนองบัวแดง โรงเรียนบ้านหมากหม้อโนนเกษตร โรงเรียนบ้านหนองกุง โรงเรียนบ้านหัวช้าง โรงเรียนบ้านหัวหนองคู โรงเรียนบ้านหัวหิน โรงเรียนบ้านหนองแสง โรงเรียนบ้านหัวทราย โรงเรียนบ้านหนองม่วง โรงเรียนนาเชือกพิทยาสรรค์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ข้อเสนอแนะใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย การวางแผน และการปรับปรุงพัฒนาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของครูผู้สอนในสถานศึกษาต่อไป
2. ครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการเพิ่มสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของตนเอง เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาวิชาชีพต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY